

Crisis Theologica

Cárdenas, Juan de

Sevilla, 1687

Cap. V. An vbi nulla est spes emendationis, teneatur confessarius
absolvere dicentem se habere dolorem, & propositum?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75689](#)

do Sacerdos attenta consuetudine re-
terita, & propensione, alijsque circum-
stantijs, iudicat paenitentem non averti-
sufficienter ab illo peccato, non posse
eum absolvere, quantumcumque paenit-
tens dicat se dolere; quia sacerdos id
non credit, non habet iudicium requisi-
tum ad conferendam absolutionem,

36. P. Dicastillo tom. 2. de Sa-
cram. tract. 8. disp. 10. dub. 29. n. 571.
diserte affirmat utrumque. Ibi enim
Dicafit. ait: Paenitentique affirmanti se habe-
re retractationem, & propositum non
peccandi. CREDENDVM est. Dein-
de num. 572. subiungit. Quando autem
ex alio capite, aut circumstantijs consi-
tat, aut prudenter timetur, illum non
esse sufficienter dispositum, quantum-
vis dicat se, & dolorem, & propositum
habere requisitum. Non est illi CRE-
DENDVM. Eodem modo, & in eod-
em sensu loquuntur reliqui Theo-
logi, qui hanc rem ex professo tra-
tant, dum dicunt, credendum esse poe-
nitenti affirmanti, se dolere, & effica-
citer proponere.

37. Et ratio huius assertionis est
evidens. Impossibile enim est, quod
aliquis credat cum satisfactione dictum
ynius privati hominis, quando
habet indicia, & coniecturas vrgentes
in oppositum; & ex parte illius privati
hominis nullum aliud est motivum,
nisi dictum simplex illius: cum ergo
confessarius non obligetur ad imposs-
sibile, vtique nequit dici, quod tenetur
credere, vbi vider coniecturas
vrgentes in oppositam
partem.

CAPUT V.

*An ubi nulla est spes emenda-
tionis, teneatur confessarius ab-
solvere dicentem se habe-
re dolorem, & pro-
positum?*

SUMMARIUM.

Defectus spei emendationis potest esse
ex parte paenitentis, vel ex parte
confessarij. n. 38.

Damnatio loquitur de defectu spei ex
parte confessarij. n. 39.

Fundamentum pro parte obligante co-
fessarium ad absolutionem. num. 40.
& 41.

Confessarius videt in paenitente non es-
se spē emendationis, debet differre,
aut negare absolutionem n. 42.

Oppositum esset assertio scandalosa.
num. 43.

In eo casu non solum potest, sed debet
suspendere, vel negare absolu-
tionem. n. 44.

Idem dicendum, dum solus confessarius
desperat de emendatione. n. 45.

Et si cognoscat consuetudinem confes-
sarius, & inquirens sibi suadeat pru-
denter propositum, potest, sed non de-
bet absolvere. n. 46. & 47.

Nequit absolvere, si non format iudi-
cium prudens de proposito, num. 48.
& 49.

38. P ropositio damnata conten-
dit non esse negandam, nec
differendam absolutionem paenitenti
habenti consuetudinem peccandi, etiā
si nulla sit spes emendationis. Et quia
hic defectus spei emendationis potest
se tenere ex parte paenitentis, ita ut
paenitens non speret emendationem
suam futuram, & potest se tenere ex
parte confessarij, ita ut iste solus des-
peret de emendatione; potest dubita-

Vuuu 2 ii,

ri , de cuius desperatione loquitur propositio.

39. Circaquod dicendum est, propositionem loqui, quando confessarius nullam concipit spem emendationis poenitentis propter consuetudinem peccandi. Et ratio est : quia cum proposito contendat , confessarium non posse negare , aut differre absolutionem ; ad eumdem refertur desperatio emendationis futurae , ad quem spectat negare , aut concedere absolutionem. Contendit enim propositio , quod quamvis confessarius desperet de emendatione , non potest negare, neque differre absolutionem , si poenitens dicit, se dolere , & proponere. Quem defectum spei potest duplíciter habere confessarius. Primo, si videat , ipsum poenitentem desperare de sua emendatione futura; in quo causa ipse etiam confessarius amittet spem emendationis futurae. Secundo, si non appareat in poenitente hic defectus spei ; confessarius autem ex diurna consuetudine , & alijs circumstantijs; nullam spem concipiatur de emendatione penitentis futura ; quin potius de illa desperet.

40. Est ergo quæstio quarta , an confessarius possit, aut debeat negare , aut differre absolutionem poenitenti habenti consuetudinem v. g. Luxuriandi , desperans de emendatione in fututum, quando poenitens affirmat, se habere verum propositum emendationis ? Et pro parte affirmante, quod in eo casu confessarius possit, & debeat absolvere / pro qua stat Ioannes Sancius supra relatus) potest hoc efformari argumentum. Est sententia recepta inter Theologos , quod quamvis confessarius credat , poenitentem non esse emendandum , si habeat satisfactionem, quod poenitens vere dolet, eo quod habet verum propositum emendationis, potest illum absolvere; quia sic cognoscit poenitentem de-

præsenti esse recte dispositum : quare ergo neganda est absolutio poenitenti recte dispositio?

41. Antecedens probatur. Nam P. Suarez disp. 32. de Poenit. sect. 2. n. 2. Suar.
air: *Neque oportet ut confessor sibi persuadeat , & iudicet etiam probabiliter, ita esse futurum, ut poenitens à peccando abstineat: sed satis est, ut existimet, nunc habere tale propositum, quamvis post breve tempus, illud sit mutaturus.*
Ista docent omnes Authores.

42. Dico primo. Cum confessarius videt, poenitenti habenti consuetudinem peccandi nullam inesse spem emendationis suæ, debet proponere ei motiva , per quæ melius disponatur, donec perveniat ad concipiendam spem emendationis suæ : quod si non consequatur, quamvis dicat poenitens, se dolere & proponere, poterit negare aut differre absolutionem poenitenti etiam invito. Probatur. Quia quamvis non sint physice impossibilia propositum non peccandi , & defectus spei de emendatione in futurum ; tamen iste defectus spei , sive desperatio de emendatione est magnum impedimentum , vt elliciat verum propositum emendationis , atque adeo inde provenit, vt non sibi satisfaciat de vera dispositione poenitentis. Cum ergo ex parte poenitentis non inveniat confessarius, nisi dictum illius de suo proposito, & inveniat in contrarium illam urgentem præsumptionem contra veritatem propositi, poterit , & debebit absolutionem differre penitenti etiam invito, vsque dum sibi constet de recta dispositione poenitentis.

43. Et hic est scopus præcipuus huius damnationis, nempe. quod stante desperatione poenitentis de sua emendatione , quam etiam cognoscit confessarius, & quod poenitens ore tenus dicat, se dolere, & proponere; neque sit aliud indicium, ex quo cognoscatur , quod dolet, & proponit ex ani-

animo; scandalosum est dicere, quod non possit confessarius negare, aut differre absolutionem.

44. In quo casu, scilicet dum propter id motivum non sibi satisfacit confessarius de veritate, & firmate propositi emendationis, non solum potest confessarius negare, aut differre absolutionem, sed etiam tenetur negare, aut differre illam: quia cum non possit impendere absolutionem, nisi poenitenti disposito, donec habeat satisfactionem de dispositio- ne poenitentis, non potest illi impendere absolutionem.

45. Dico secundo. Id, quod dixi de eo casu, in quo poenitens habeat desperationem emendationis suæ cognitam à confessario, dieendum etiam est in casu, quo ipse confessarius habeat eam desperationem emendationis, quamvis ea non appareat in poenitente; si tamen confessarius ex ea desperatione, & ex modo, quo poenitens affirmat se habere propositum emendationis, quando non videtur dicere ex animo, sed ore tenus, credit poenitentem vacillare in proposito emendationis. Numquam enim potest absolvere, nisi prudenter sibi persuadeat, poenitentem habere id propositum firmum emendationis, sicut etiam dolorem de peccatis præteritis.

46. Dico tertio. Quando confessarius propter diuturnam consuetudinem peccati desperat de emendatione poenitentis in futurum, & poenitens dicit se habere propositum non peccandi, si adhibens diligentiam, sibi prudenter persuadeat, poenitentem habere dolorem, & verum propositum emendationis, quamvis possit illum absolvere, potest tamen differre absolutionem. Prima pars conclusionis, scilicet quod possit absolvere, constat ex eo, quod dum confessarius sibi prudenter persuadet, poenitentem esse

recte dispositum, illum potest absolute vere.

47. Secunda pars conclusionis, scilicet quod adhuc potest differre absolutionem; patet ex dictis c. 2. Cū enim confessarius sit Medicus Spiritualis, cum viderit expedire ad salutem animæ poenitentis, quod differatur absolutio, poterit hoc remedium adhibere. Vide, quæ ibi differui; ne eadem cogamur repetere.

48. Ad obiectionem propositam num. 40. respondeo propositionem damnatam non loqui de casu, in quo confessarius sibi prudenter persuadeat, quod poenitens habet dolorem de peccatis, & firmum propositum emendationis; sed de casu, in quo poenitens verbo tenus affirmat, se dolere, & proponere; & consequenter non dat indicium sufficiens, quod dolet, & proponit ex animo; & simul desperatur de eius emendatione, & sic datur indicium, quod non ex animo dolet, & proponit, sed dumtaxat ore tenus.

49. Magnum itaque discrimen datur inter hos duos casus. Nam primus est, in quo licet desperetur de emendatione, non tamen significatur dolor, & propositum eius solo verbo tenus, sed significatur esse ex animo, & ita sibi prudenter persuadet confessarius. Secundus est, in quo, & desperatur de emendatione, & solo verbo tenus dicit, se dolere, & proponere, sine sufficienti indicio, quo significatur, illum dolere, & proponere ex animo. Primus casus non expectat ad propositionem damnatam; & in eo potest confessarius absolvere; & potest differre absolutionem, si viderit expedire ad inveteratam consuetudinem cvel lendam. Secundus casus non differt à propositione damnata; & ideo in illo confessarius potest, & debet negare, aut differre absolutionem. Et hæc esse mentem P. Suarij ex verbis relatis satatis constat.

C. A.